

Aan:

Van: kennisgroep bijzondere winstbepalingen vpb

Datum 17 juni 2016

Betreft: 28 Vpb aandeelhouderseis FBI

Feiten

Een verzekeraar bezit alle aandelen in een beleggingsvennootschap. Deze aandelen zijn gekoppeld aan zogenoemde fractieverzekeringen. Krachtens deze verzekeringen komen de opbrengsten van zijn aandelen in de beleggingsvennootschap in beginsel volledig ten goede aan de verzekerden in de vorm van de verzekerde uitkeringen. Onder bepaalde omstandigheden hoeft de verzekeraar de opbrengsten van de aandelen echter niet (geheel) af te staan. Dit doet zich met name voor bij het zogenoemde vooroverlijden van de verzekerde. De verzekeraar behoudt dus altijd een zij het beperkt belang bij de aandelen.

De verzekeraar wenst voor de beleggingsvennootschap de status van beleggingsinstelling als bedoeld in artikel 28 van de Wet Vpb. Om aan de zogenoemde aandeelhoudersvereisten van artikel 28, tweede lid, te voldoen moeten dan de verzekerden naar rato van hun economisch belang kunnen worden aangemerkt als aandeelhouder en moet de juridische eigendom van de verzekeraar worden genegeerd.

Volgens BLKB 2014-15, onderdeel 3.6, mag juridische eigendom echter enkel en alleen worden genegeerd als de juridische eigenaar geen enkel economisch belang heeft. Volgens dit beleid geldt de verzekeraar dan ook als 100% eigenaar, gezien zijn juridische eigendom en zijn (beperkte) economische belang.

Met het oog op dit beleidsonderdeel overweegt de verzekeraar de juridische eigendom onder te brengen bij een speciaal daarvoor opgerichte stichting. De onderbrenging zal zo worden vorm gegeven dat feitelijk de zeggenschap van de verzekeraar en zijn financiële gerechtigdheid ongewijzigd blijft. De verzekerden zijn niet betrokken bij deze onderbrenging.

Ook na de onderbrenging zullen de aandelen bij de verzekeraar zowel fiscaal als commercieel volledig als bezitting worden geactiveerd.

Vraag:

Gelden de verzekerden naar rato van hun economische belang als aandeelhouder van de vennootschap voor de toepassing van artikel 28 van de Wet Vpb?

Antwoord

Nee, ook na de onderbrenging geldt de verzekeraar als 100% aandeelhouder van de vennootschap voor de toepassing van artikel 28 van de Wet Vpb.

Motivering

De verzekeraar heeft, net als ten tijde van zijn juridische eigendom, onverminderd een zelfstandig eigen recht op alle opbrengsten van de aandelen en op alle zeggenschap. Nu niet via de juridische eigendom maar via zijn verhouding met de stichting.

Net als bij juridische eigendom blijft dus beslissend of deze zelfstandige eigen positie van de verzekeraar moet worden genegeerd vanwege de door hem gesloten verzekeringscontracten. Analoge toepassing van BLKB 2014-15 onderdeel 3.6 brengt dan mee dat deze eigen positie van de verzekeraar alleen moet worden genegeerd als hij elk economisch belang heeft afgestaan. En daarvan is onverminderd geen sprake.

Voor het in aanmerking nemen van het eigen zelfstandige recht van de verzekeraar pleit ook Hof Amsterdam, BNB 1982/179. Deze kwestie ging over een verzekeraar die krachtens verzekeringscontracten alle dividenden die hij op bepaalde aandelen ontving moest afstaan. Het Hof besloot dat het eigen recht van de verzekeraar op dividenden met zich mee bracht dat de verzekeraar deze dividenden heeft genoten en dat deze bestanddeel vormden van zijn winst.

BNB 1982/179: ...Belanghebbende heeft als eigenaar van de aandelen de dividenden ontvangen en deze dividenden op grond van een andere rechtsverhouding - de overeenkomsten van levensverzekering - voor haar winstbepaling toegerekend aan de jaarkassen. Onder deze omstandigheden en gelet op hetgeen hiervoor is overwogen moet worden geoordeeld dat belanghebbende de dividenden genoten heeft, zodat de stelling dat de dividenden geen bestanddelen van de winst van belanghebbende vormen, niet kan worden aanvaard.

Ook BNB 1982/179 ondersteunt dus het separaat in aanmerking nemen van de eigen rechten van de verzekeraar en het niet salderen van deze rechten met de verplichtingen uit de verzekeringscontracten.

Niet beslissend, maar wel illustratief acht de KG verder dat de verzekeraar ook commercieel en fiscaal onverminderd de aandelen in de beleggingsvennootschap volledig als eigen bezitting zal verantwoorden.

Ook als niet beslissend, maar wel illustratief, noemt de KG dat de verzekeraar voor de verrekening van de dividendbelasting zich ongetwijfeld ook na de onderbrenging als volledig gerechtigde tot de opbrengst zal presenteren (zo nodig met een beroep op het eerder genoemde BNB 1982/1790).